

بررسی پیامدهای کاربرد رمز ارزها در دو

سناریوی تجارت جهانی سفید و سیاه؛

با رویکرد چرخ آینده و پویاشناسی سیستمی

دکتر محمدعلی سهمانی

بنام حضرت داوود جان و

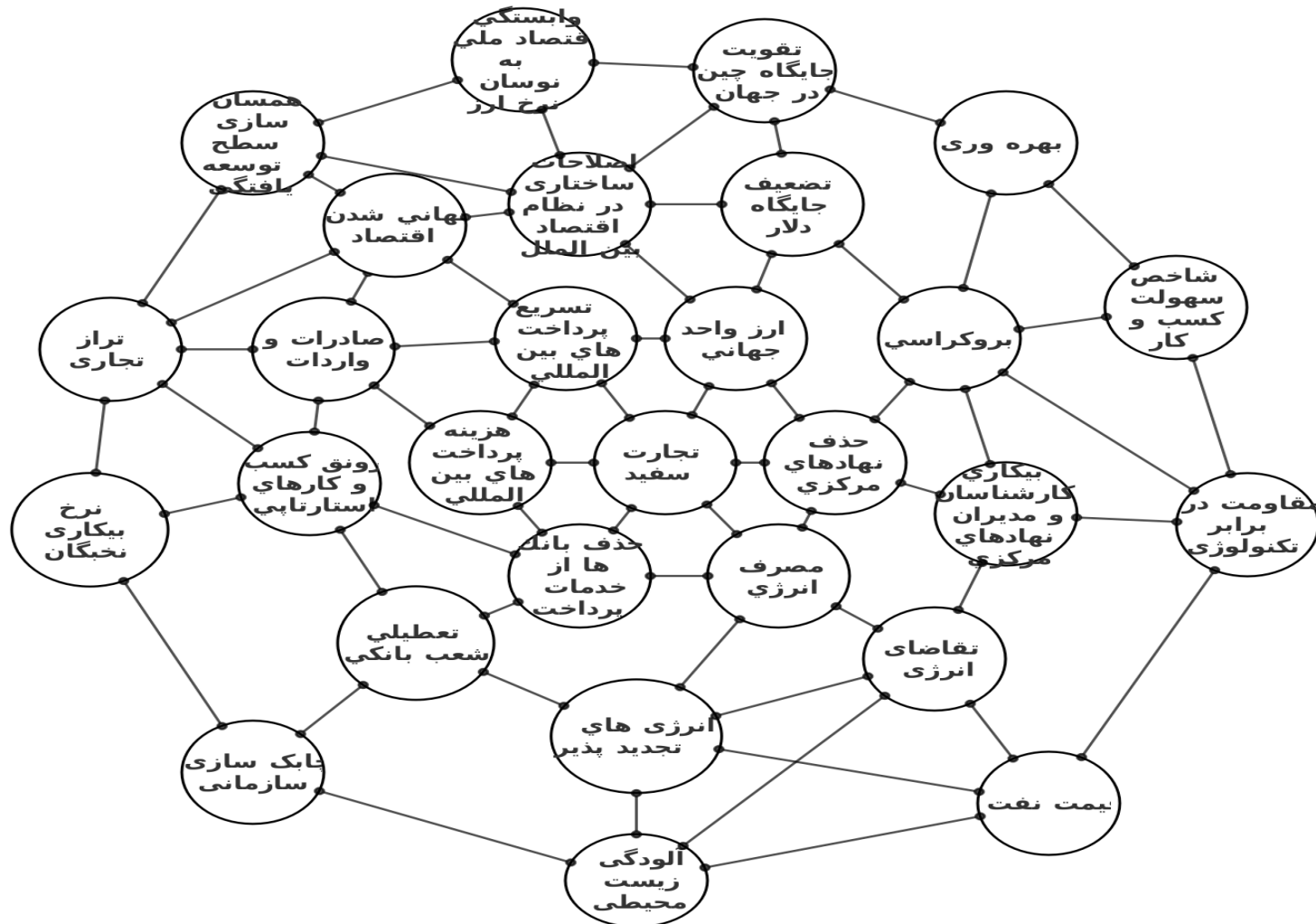
مقدمه

از فرضیه های باورپذیر درباره ی رمز ارزها خلق آنها توسط نهادهای اطلاعاتی و امنیتی با هدف تأمین مالی و تسهیل پرداخت ناشناس و غیرقابل ردیابی برای شبکه بین المللی عوامل مخفی و جاسوسی است. این فرضیه با توجه به فراوانی کاربرد رمزارزها در مواردی منجمله پولشویی و فروش مواد مخدر بیشتر تقویت می گردد. از سوی دیگر با توجه به گرایش برخی کارشناسان به استفاده از این ابزار جهت کاهش آثار مخرب تحریم ها ؛ اتخاذ قریب الوقوع یک رویکرد رسمی از سوی قانونگذار و نیز وجود تردیدهایی در مورد پیامدهای مثبت و منفی استفاده از رمزارزها در نظام مالی کشور، در این مقاله به بررسی عمیقتر تناقض ها و تضادهای موجود و نیز آگاه سازی ذینفعان از زوایای پیدا و پنهان پرداخته می شود.

تجارت سفید

در نگاه خوشبینانه، مزایای متعددی را برای رمزارزها قائل هستند؛ که مجموع این مزایا می تواند به شکل گیری تغییرات مثبتی در چرخه ی اقتصاد کشورها و فرایندهای متداول بانکی بینجامد.

چرخ آینده تجارت سفید

تأثیرات مستقیم تجارت سفید

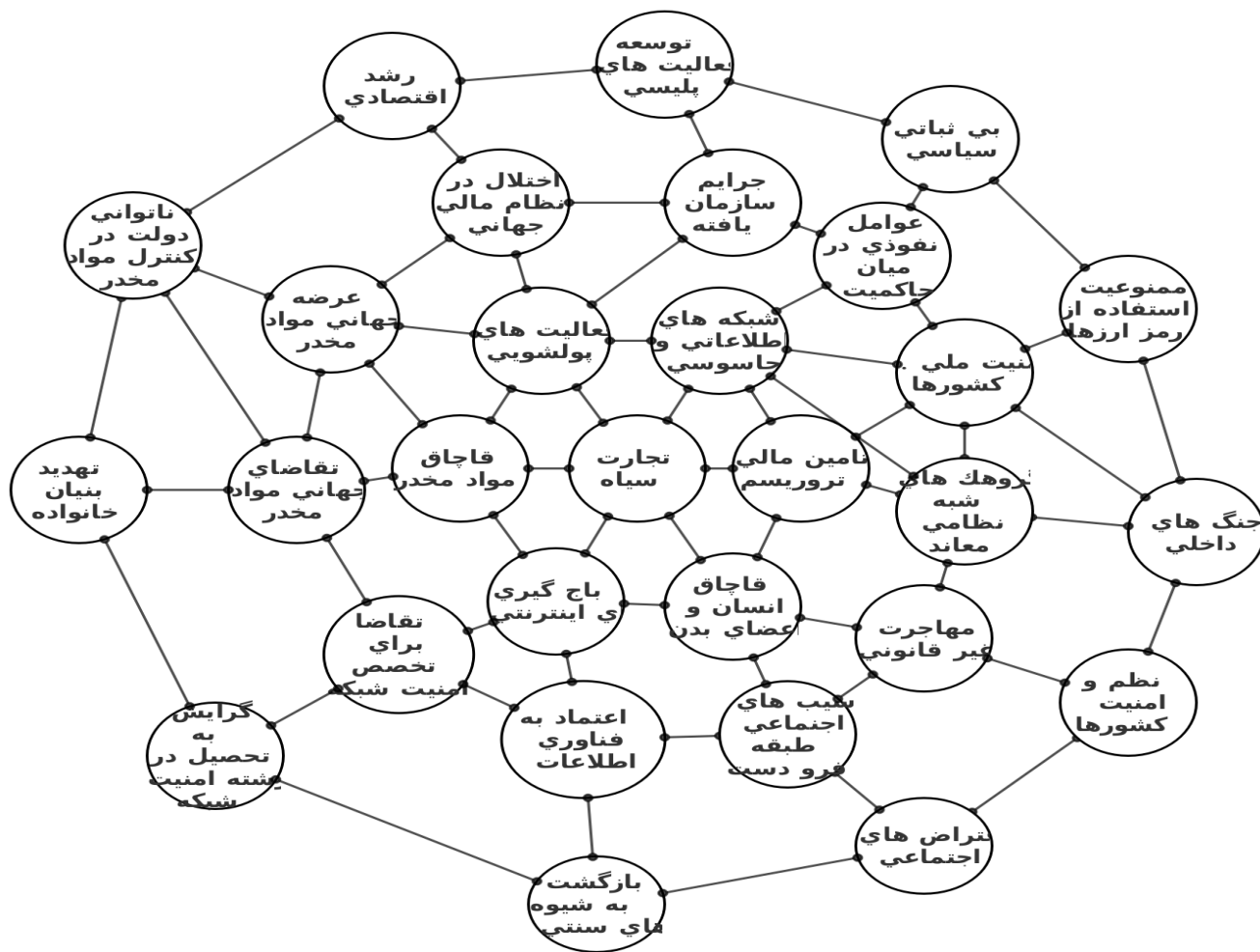
همان‌گونه که در شکل قبل مشاهده شد، در لایه نخست این سناریو شش متغیر زیر به عنوان تأثیر مستقیم تجارت سفید با محوریت رمزارزها قابل شناسایی هستند:

1. شکل‌گیری ارز واحد جهانی
2. حذف نهادهای مرکزی
3. مصرف انرژی
4. حذف حوالجات از خدمات بانکی
5. کاهش هزینه‌ی پرداخت‌های بین‌المللی
6. تسریع در پرداخت‌های بین‌المللی.

تجارت سیاه

بی تردید مکانیسم های پرداخت ناشناس و دیجیتال بویژه رمزارزها موجب تسهیل رشد بازارهای وب سیاه شده است که در آن تبادلات کالاها و خدمات غیرقانونی صورت می گیرد. معروفترین اتفاق در این حوزه دستگیری گردانندگان سایت Silk Road بوده که در آن مبلغی بالغ بر ۴ میلیون دلار بیتکوین مصادره شده است. همچنین افراد مجرم توانسته اند با استفاده از تبادلات رمزارزها، مجموع تراکنش هایی بالغ بر یک میلیارد و دویست میلیون دلار، طی سال های ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۸ انجام دهند. گزارش FBI نیز حاکی از آن است که در سال ۲۰۱۸ ثبت شکایت های مرتبط با جرایم انجام شده از طریق رمزارزها در مقایسه با سال ۲۰۱۵ شش برابر شده است.

چرخ آینده تجارت سیاه

تأثیرات مستقیم تجارت سیاه

همان گونه که در شکل قبل مشاهده شد، در لایه اول این سناریو شش متغیر زیر به عنوان تاثیرمستقیم تجارت سیاه با محوریت رمزارزها قابل شناسایی هستند:

1. تامین مالی فعالیت های اطلاعاتی و جاسوسی
2. فعالیت های پولشویی
3. قاچاق مواد مخدر
4. باج گیری های اینترنتی
5. قاچاق انسان و اعضای بدن
6. تامین مالی تروریسم

در لایه ی دوم ، تأثیرات مستقیم موارد شش گانه فوق عبارتند از:

- اختلال در نظام مالی جهانی
- افزایش جرائم سازمان یافته
- افزایش تقاضا و عرضه جهانی مواد مخدر
- افزایش مهاجرت های غیرقانونی و رشد آسیب های اجتماعی طبقه آسیب پذیر
- رشد عوامل نفوذی در میان حاکمیت، تضعیف امنیت ملی کشورها و تشکیل گروهک های شبه نظامی معاند
- کاهش اعتماد به فناوری اطلاعات و افزایش تقاضا برای تخصص امنیت شبکه

پویایی های سیستمی

در گام بعد روابط سیستمی بین متغیرها، به منظور کشف حلقه های مهم بازخوردی تشدید و تعدیل شونده بررسی می گردد. درباره ی تجارت سیاه و سفید، حلقه های بازخوردی سیستمی به شرح ذیل معرفی می شوند:

حلقه های سیستمی تجارت سیاه

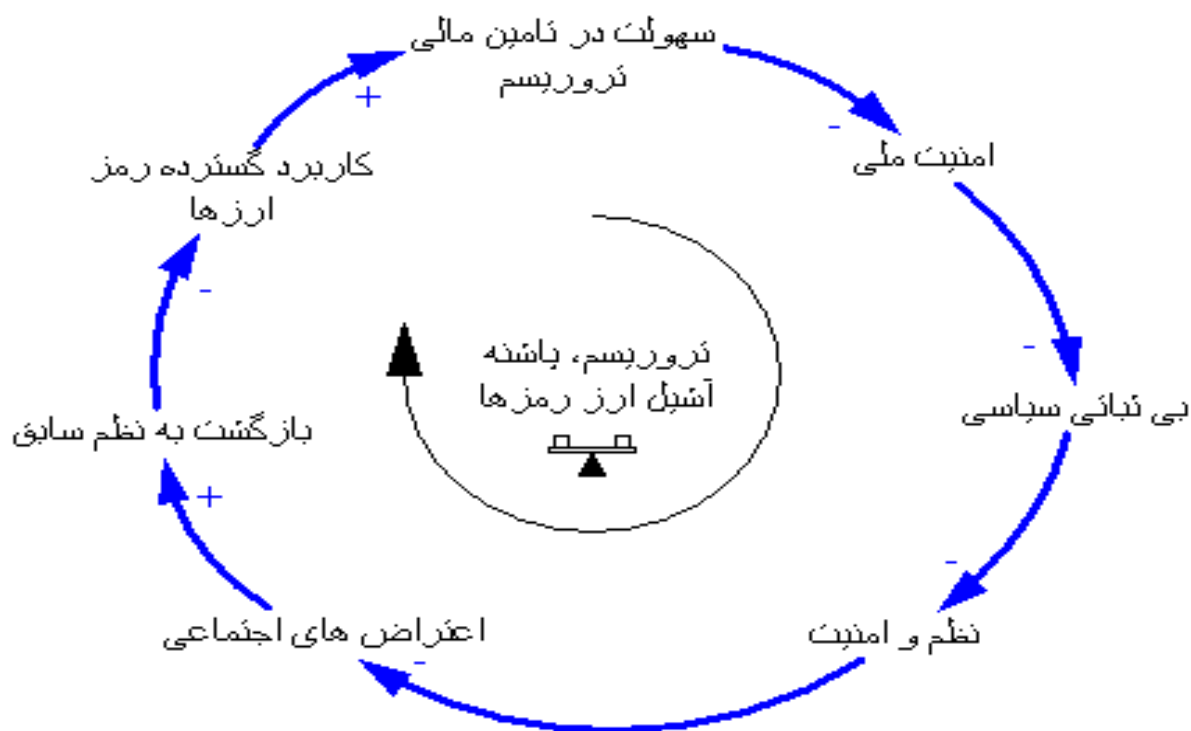
1. تروریسم پاشنه آشیل رمزارزها
2. هکرها مانع توسعه یافتگی
3. شکاف تخصص امنیت فناوری اطلاعات با نیازهای بازار

حلقه های سیستمی تجارت سفید

1. شتاب کارآفرینی مبتنی بر فناوری از مسیر نظامهای پرداخت نوین
2. تمرکززدایی از اکوسیستم مالی همراه با اصطکاک
3. بلاکچین و تغییر مدل کسب و کار بانکی
4. پرداخت بین المللی آسان مسبب اصلاحات ساختاری
5. افول ایالات متحده ی آمریکا و عدم تسلط دلار در اقتصاد جهانی

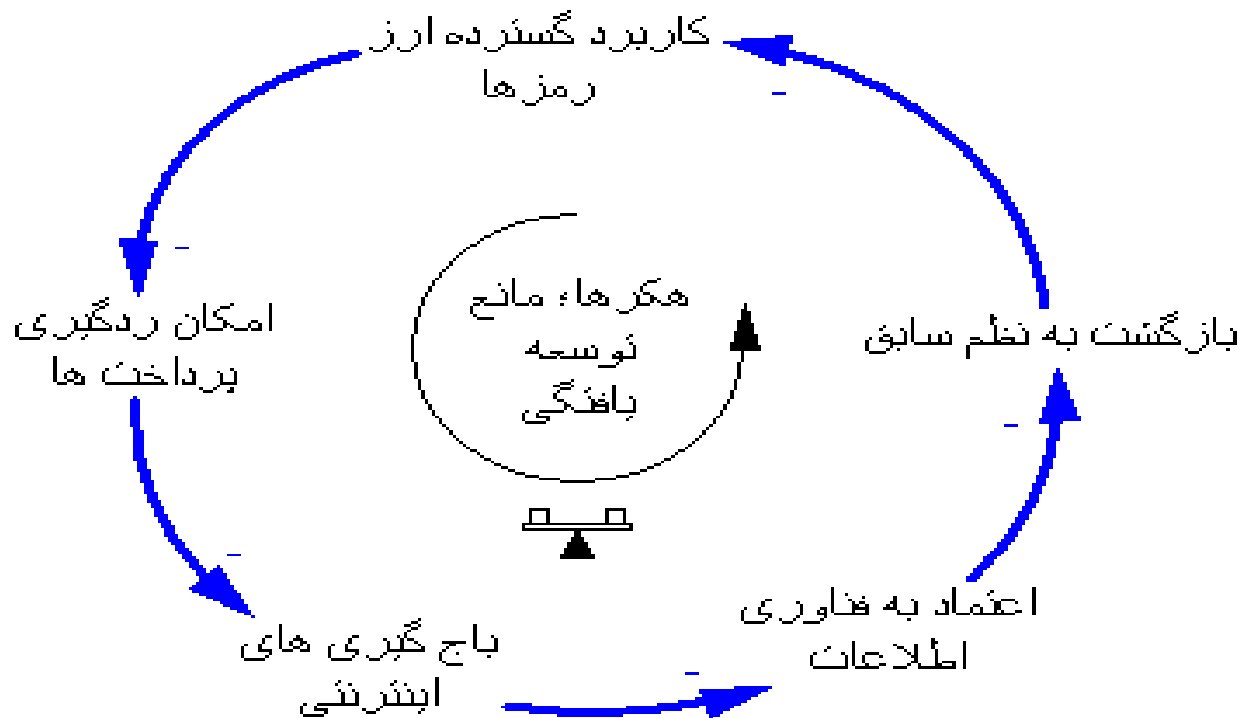
تجارت سیاه ۱- تروریسم پاشنه آشیل رمزارزها

حلقه ی تعدیل شونده ی تروریسم پاشنه آشیل رمزارزها

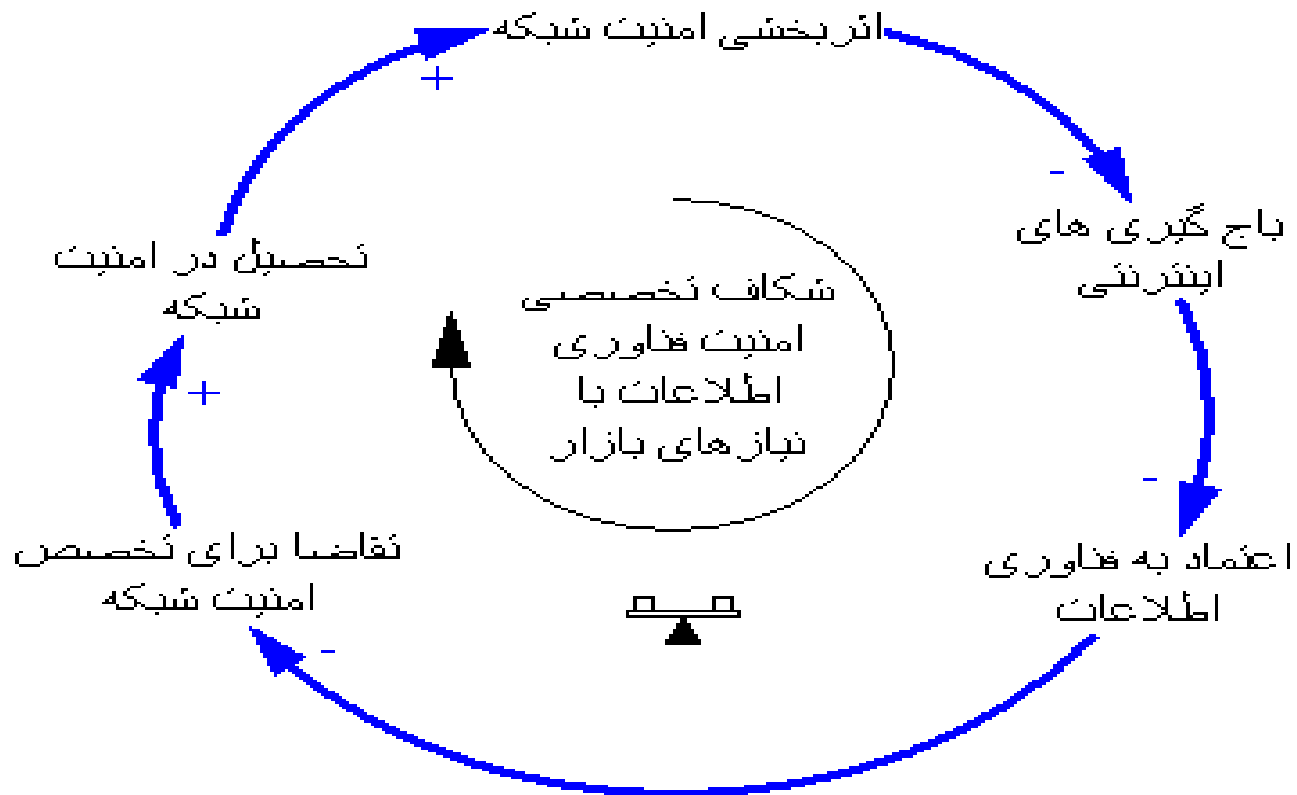
تجارت سیاه ۲- هکرها مانع توسعه یافتگی

حلقه ی تعدیل شونده ی هکرها مانع توسعه یافتگی

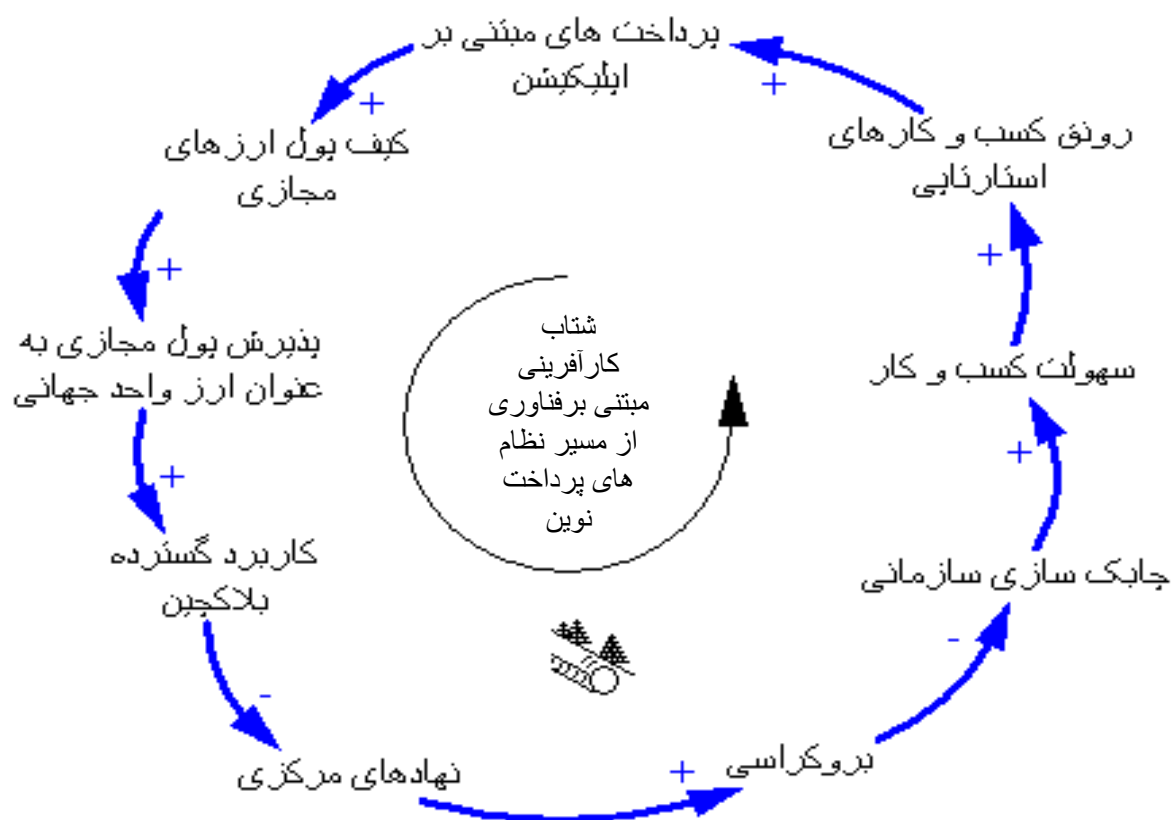
تجارت سیاه ۳- شکاف تخصص امنیت فناوری اطلاعات با نیازهای بازار

حلقه ی تعدیل شونده ی شکاف تخصص امنیت فناوری اطلاعات با نیازهای بازار

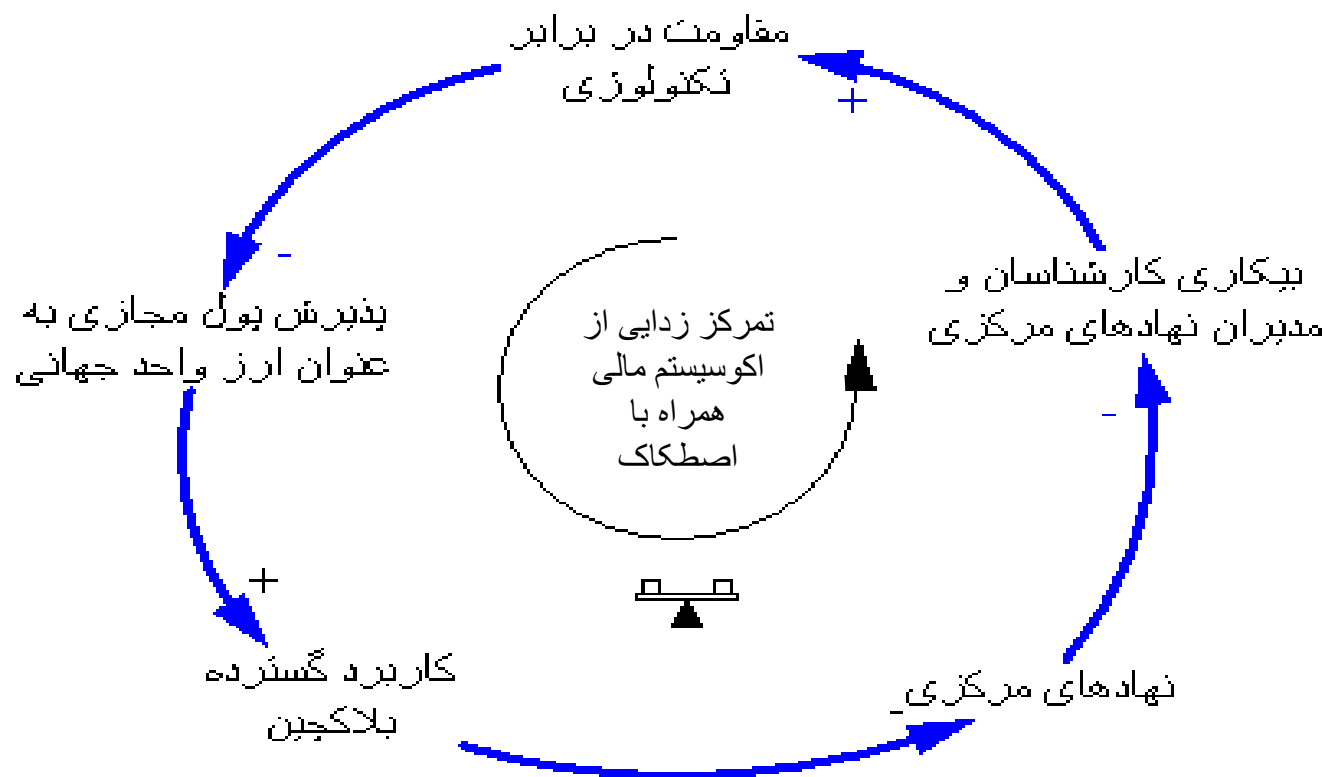
تجارت سفید ۱ – شتاب کارآفرینی مبتنی بر فناوری از مسیر نظام های پرداخت نوین

حلقه ی تشدید شونده ی شتاب کارآفرینی مبتنی بر فناوری از مسیر نظام های پرداخت نوین

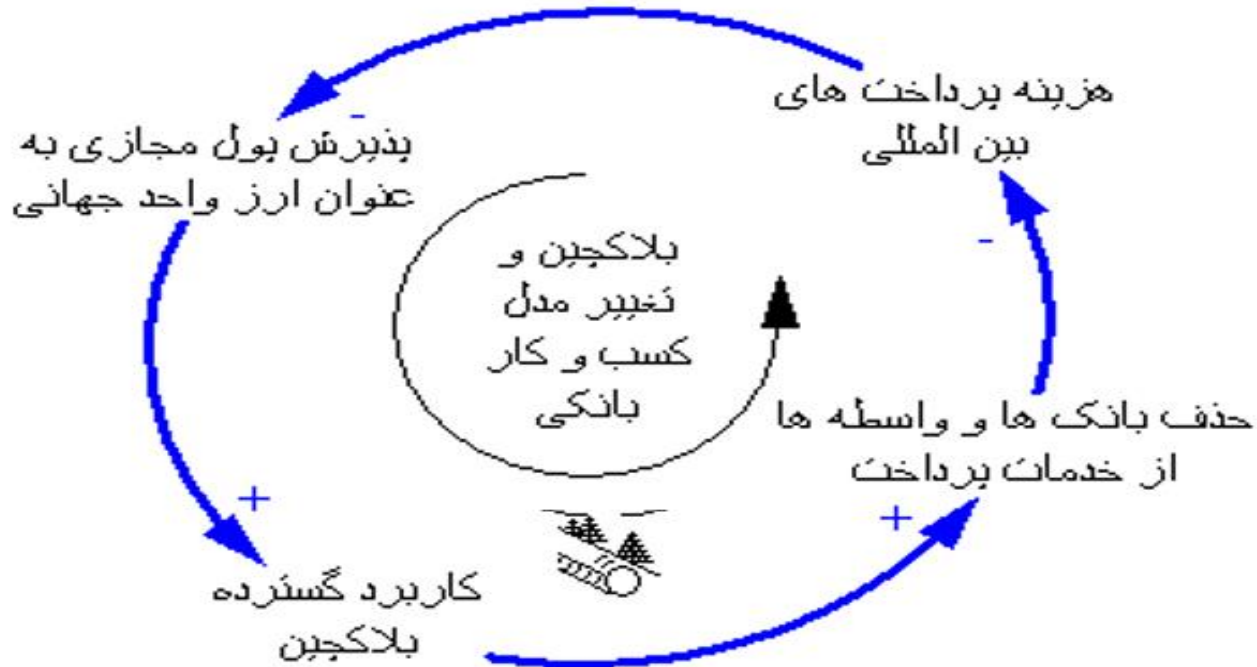
تجارت سفید ۲- تمرکززدایی از اکوسیستم مالی همراه با اصطکاک

حلقه ی تعدیل شونده ی تمرکززدایی از اکوسیستم مالی همراه با اصطکاک

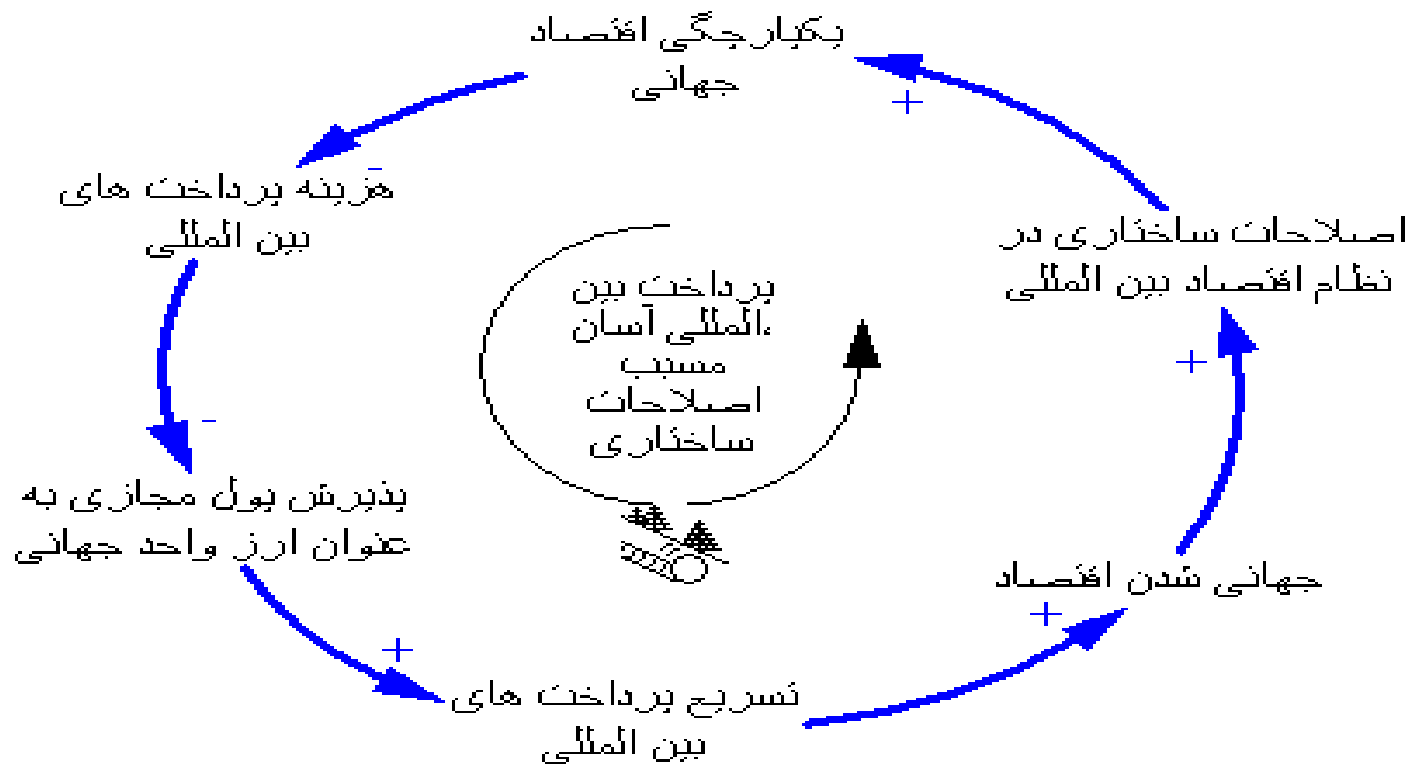
تجارت سفید ۳- بلاکچین و تغییر مدل کسب و کار بانکی

حلقه ی تشدید شونده ی بلاکچین و تغییر مدل کسب و کار بانکی

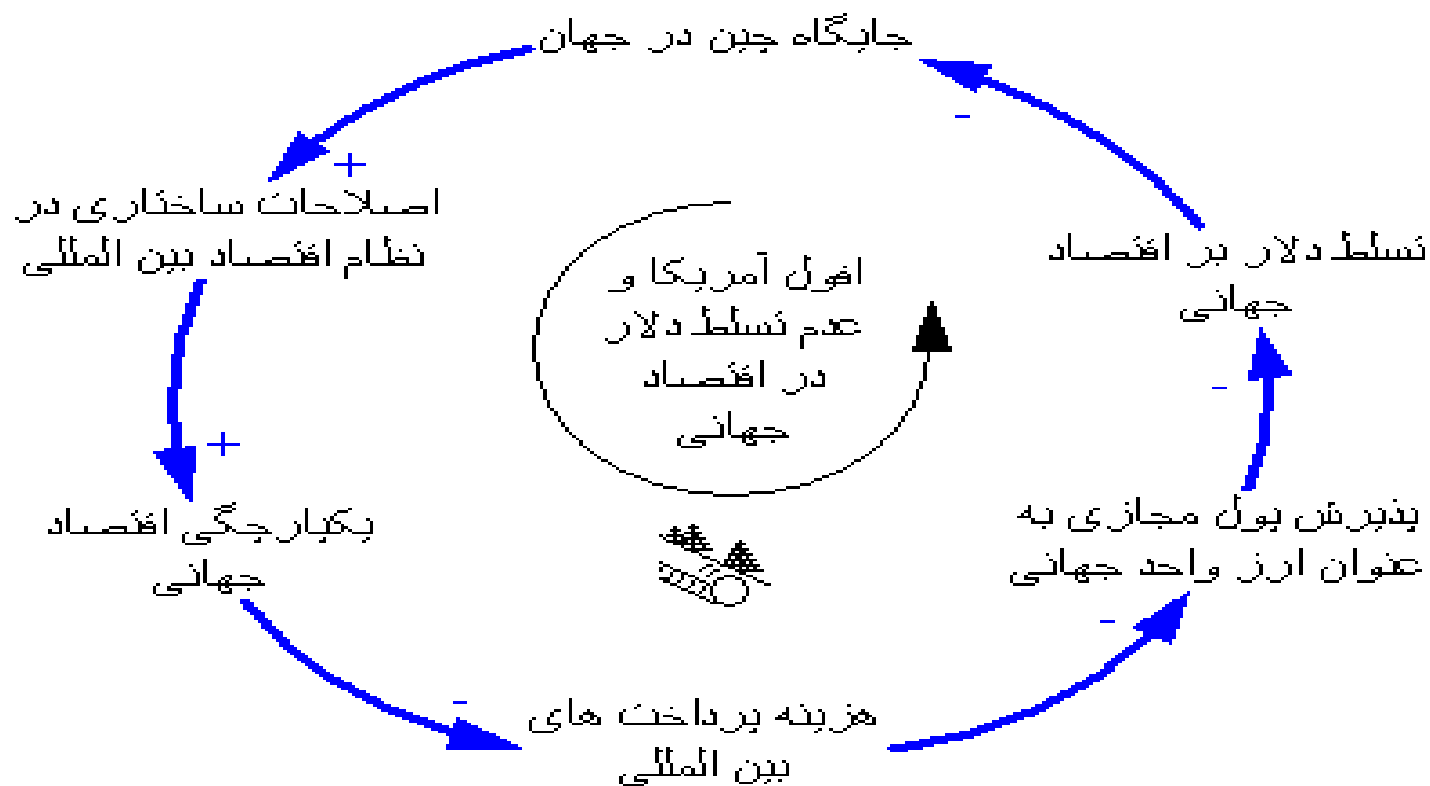
تجارت سفید ۴- پرداخت بین المللی آسان مسبب اصلاحات ساختاری

حلقه ی تشدید شونده ی پرداخت بین المللی آسان مسبب اصلاحات ساختاری

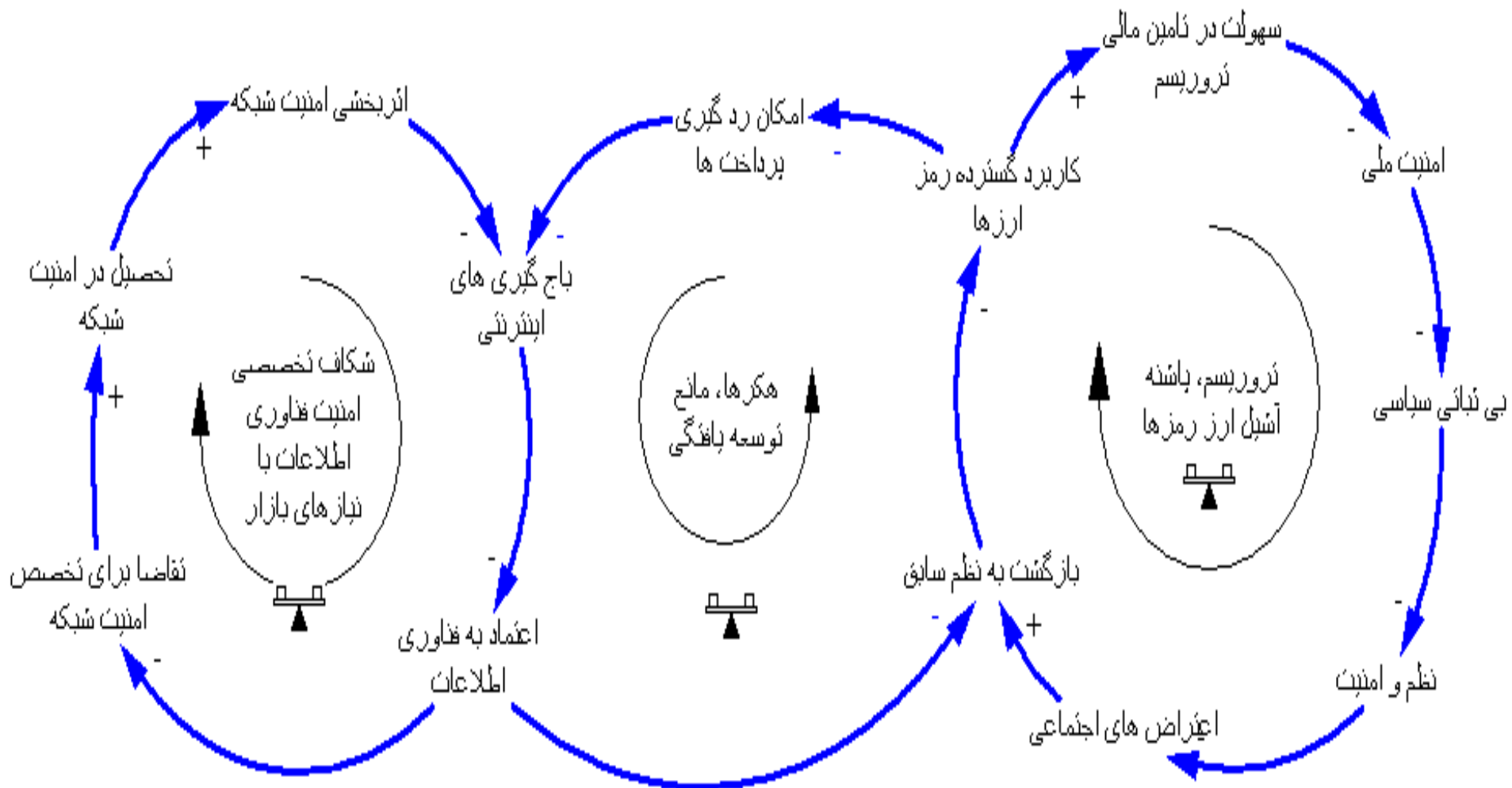

تجارت سفید۵- افول آمریکا و عدم تسلط دلار در اقتصاد جهانی

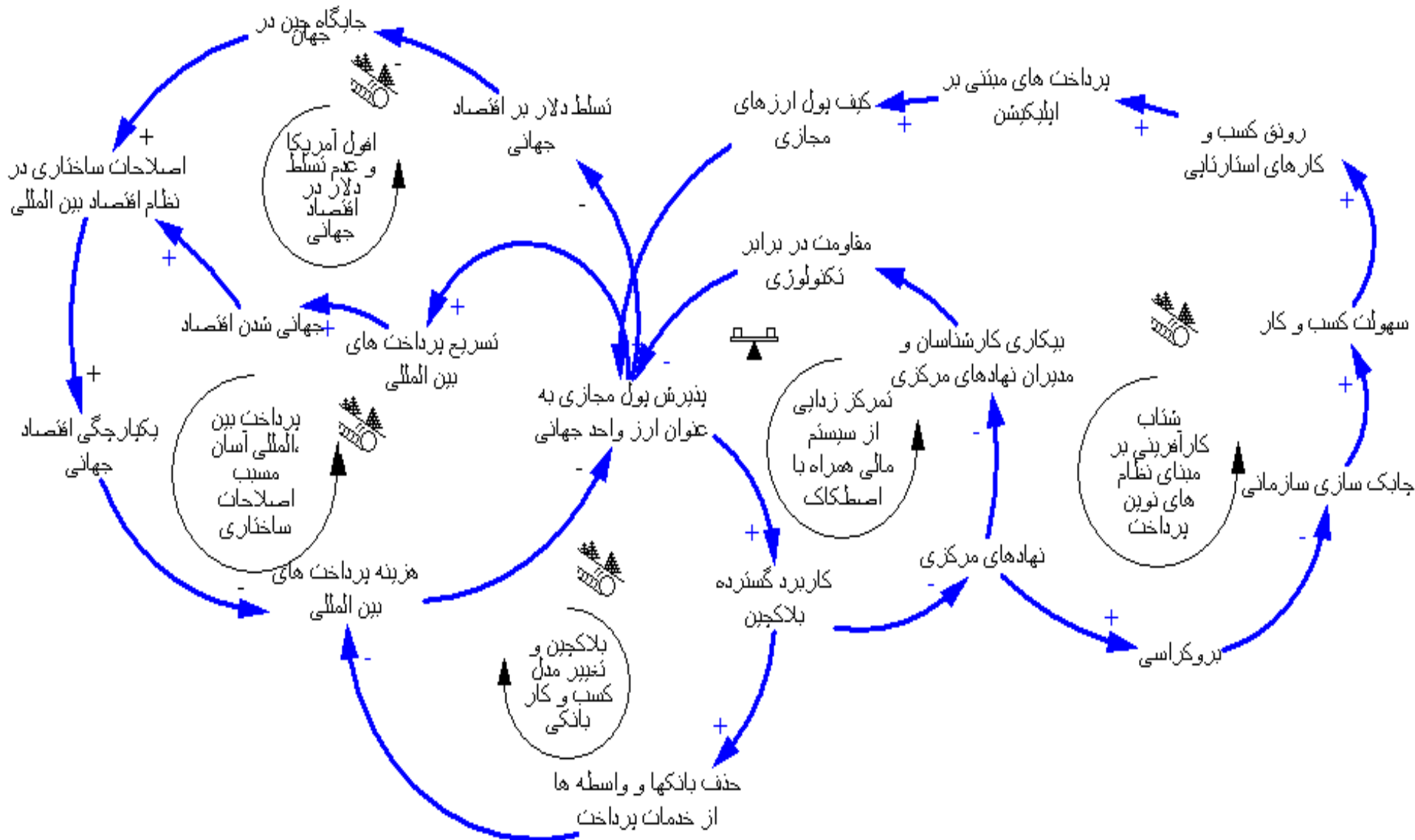
حلقه ی تشدید شونده ی افول آمریکا و عدم تسلط دلار در اقتصاد جهانی

روابط پویای سیستمی تجارت سیاه در یک نگاه

روابط یویای سیستمی تجارت سفید در یک نگاه

نتیجه گیری

شاید مهم ترین علت مقاومت نهادهای مرکزی و قانون گذار در پذیرش رمزارزها، تأمین مالی تروریسم و تسهیل جرائم سازمان یافته به دلیل ناشناس بودن تراکنش های مبتنی بر آنها است؛ از دیگر سو گسترش اقبال عمومی در کاربرد این خدمات، تأثیر آن بر تضعیف نظام بانکداری سنتی و در نهایت مزایای غیرقابل انکار این فناوری بویژه در فرایند پرداخت های برون مرزی عاملی انگیزشی در جهت حرکت به سمت استفاده از آن محسوب میشود.

در این مقاله ابعاد تحلیل سیستمی این موضوع در قالب دو سناریوی تجارت سیاه و سفید بررسی شد که از جمله نتایج کمتر شناخته شده و قابل تأکید آن می توان بر وجود شکاف تخصص فناوری اطلاعات در بازار کسب و کار و کمبود اساسی نیروی انسانی متخصص در این زمینه اشاره نمود. علاوه بر این در صورت تسهیل پرداخت های بین المللی از طریق بکارگیری رمزارزها، می توان اصلاحات ساختاری زیربنایی در اقتصاد جهان را انتظار داشت که پیامد آن می تواند به افول سیطره ی دلار بر اقتصاد جهانی بینجامد.

پایان